
Viharikokset käräjäoikeuksissa vuonna 2018

OIKEUSMINISTERIÖ

Oikeusministeriö 2019

Tekijä: Milla Aaltonen

Tämä julkaisu on tuotettu osana AGAINST HATE -hanketta, joka on saanut rahoitusta Euroopan Unionin perusoikeus-, tasa-arvo- ja kansalaisuus –ohjelmasta (2014-2020).

Against hate -hankkeen tavoitteena on viharikosten ja vihapuheen vastaisen työn kehittäminen.

Hankkeen toiminta keskittyy viharikosraportoinnin kehittämiseen sekä viranomaisten, erityisesti poliisin, syyttäjän, tuomareiden viharikosten ja vihapuheen vastaisten toimintavalmiuksien vahvistamiseen sekä viharikosten uhrien tukemisen kehittäminen. Hanke toteutetaan ajalla 1.12.2017-30.11.2019.

Julkaisun toteuttaja vastaa julkaisun sisällöstä, eikä sisältö edusta Euroopan komission kantoja tai näkemyksiä.

The Project Against Hate is supported by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union

Viharikokset kärjääoikeuksissa vuonna 2018

Viharikosten puutteellinen seuranta on tunnistettu tekijäksi, joka vaikeuttaa viharikosten vastaisen työn strategista kehittämistä ja toimenpiteiden kohdentamista. Osana oikeusministeriön koordinoimaa Against Hate –hanketta kehitetään viharikosten tilastointia. Vuonna 2018 julkaistussa ”Viharikosraportoinnin nykytilanne ja seurannan haasteita” –muistiossa esiteltiin viharikosten seurannan nykytilannetta tarkemmin.

Poliisiin tietoon tulleita viharikoksia on seurattu jo yli 20 vuotta. Poliisiammattikorkeakoulu julkaisee vuosittain loka-marraskuussa selvityksen edellisen vuoden aikana tehdyistä rikosilmoituksista. Enemmän tietoa seurannassa käytetystä metodologiasta löytyy selvityksistä.

Syyttäjien ja tuomioistuinten osalta tilastoja ei ole tarjolla. Koska viharikos voi olla mikä tahansa rikos, ei rikosnimikekohtainen tilastointi riitä viharikosten seuraamiseen kuin muutamien rikosnimikkeiden osalta (kuten kiihottaminen kansanryhmää vastaan).

Oikeushallinnon raportointi-, tilasto- ja arkistojärjestelmästä on mahdollista etsiä tapaukset, jotka poliisi on merkinnyt viharikoskoodilla. Tämä koskee sekä syyttäjän että kärjääoikeuksien tietoja. Viharikosraportoinnin kehittämiseksi tietokannasta löytyneet tuomiot vuodelta 2018 on tilattu ja käyty läpi kevään 2019 aikana. Tässä muistiossa esitellään tietoja vuonna 2018 kärjääoikeuksissa ratkaistuista tapauksista sekä tiivistelmiä tuomioista.

Kiihottaminen kansanryhmää vastaan tapaukset kärjääoikeuksissa vuonna 2018

Vuosi	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Lukumäärä	4	3	1	5	13	31

Yllä olevassa taulukossa näkyy kärjääoikeuksissa ratkaistujen kiihottamista kansanryhmää vastaan koskevien tapausten määrä vuosina 2013-2018. Vuonna 2018 sellaisia tuomioita, joissa kiihottaminen kansanryhmää vastaan oli päärikosnimike, oli 31.

Poliisin ohjeistuksen mukaan poliisi luokittelee tapauksen viharikosjutuksi, jos sen rikosnimikkeenä on kiihottaminen kansanryhmää vastaan. Vuoden 2018 osalta poliisi on merkinnyt koodin 20:ssä tapauksessa 31:stä tapauksesta.

Yhtä lukuun ottamatta vastaajat tuomittiin syytteen mukaisesti. Yhdessä tapauksessa syyte hylättiin osittain. Hylätyssä syytteessä oli kyse myös liikenne rikkomuksesta, ja kiihottaminen kansanryhmää vastaan syytteen osalta vastaaja tuomittiin syytteen mukaisesti.

Selvässä enemmistössä tapauksista tapahtumapaikkana oli Facebook. Tuomioissa viestien levittämisaikoina olivat kuitenkin myös Twitter, Youtube, blogi sekä MV-lehti.

The Project Against Hate is supported by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union

Kiihottamistapauksissa oli kyse etnisestä taustasta, uskonnosta tai näiden yhdistelmästä. 18:sta tapauksessa kyse oli sekä etnisestä taustasta että uskonnosta. Yhdessä tapauksessa mukana oli etnisen tausta ja uskonnon lisäksi myös seksuaalinen suuntautuminen. Uskonnoista esiin nousi erityisesti islam, mutta mukana oli myös juutalaisuuteen ja lestadiolaisuuteen liittyviä tuomioita.

Rangaistusseuraamusten arvioinnissa on otettava huomioon, että joissain tapauksissa oli mukana myös muita rikosnimikkeitä kuin kiihottaminen kansanryhmää vastaan (mm. kunnianloukkaus ja uskonrauhan rikkominen). Päiväsakkojen määrä vaihteli 6 – 80 päiväsakon välillä. Jos tarkastellaan ainoastaan niitä tuomioita, joissa oli kyse kiihottamisesta kansanryhmää vastaan, päiväsakkojen keskiarvo oli 41 päiväsakkoa.

Joukossa oli kolme tuomiota, joissa vastaaja tuomittiin vankeusrangaistukseen. Kahdessa tuomiossa syyte koski pelkästään kiihottamista kansanryhmää vastaan. Näistä molemmissa rangaistusseuraamus oli 30 päivää vankeutta.

Poliisin viharikskoodilla merkitsemät tapaukset kärjääoikeuksissa vuonna 2018

Vuosi	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Lukumäärä	24	31	35	50	62	55

Yllä olevaan taulukkoon on kerätty poliisin viharikskoodilla merkitsemät kärjääoikeuksien tuomiot vuosilta 2013-2018.

Vuonna 2018 kärjääoikeuksissa annettiin 55 tuomiota, jotka poliisi oli merkinnyt viharikskoodilla. Näistä 20:ssä päärikosnimikkeenä oli kiihottaminen kansanryhmää vastaan. Nämä tuomiot on käsitelty kiihottamista koskevien tuomioiden yhteydessä. Lisäksi joukossa oli 9 tapausta, joissa oli kyse sovinnosta, syytteestä oli luovuttu tai tapaus oli yhdistetty johonkin toiseen. Tarkasteltavaksi jäi siis 26 tapausta.

Näistä 26:ssa tapauksessa 16:sta päärikosnimikkeenä oli pahoinpitely ja 5:ssä laiton uhkaus.

Näistä 26:sta tuomiosta alle puolessa löytyi tietoa motiivista. Tämä tarkoittaa, että enemmistöstä tuomioita ei ole mahdollista saada tietoa (ilman esitutkimusmateriaalia ja / tai syytehakemusta) siitä, miksi poliisi on merkinnyt tapauksen viharikskoodilla. Esimerkiksi oletettua syrjintäperustetta ei siten luotettavasti voida selvittää tuomioita lukemalla kuin vain pienestä osasta tuomioita. Selvässä enemmistössä niistä tapauksista, joista vihamotiivi kävi ilmi, oli kyse etnisestä taustasta. Lisäksi yhdessä tapauksessa oli kyse uskonnosta ja yhdessä seksuaalisesta suuntautumisesta.

Näistä 26:sta tapauksesta 9:ssä oli vaadittu tuomion koventamista vihamotiivin perusteella. Neljässä tapauksessa kärjääoikeus kovensi tuomiota. Kahdessa tapauksessa vihamotiivi liittyi etniseen taustaan, yhdessä uskontoon ja yhdessä seksuaaliseen suuntautumiseen.

The Project Against Hate is supported by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union

Tiivistelmiä tuomioista: vihamotiivi tuomion koventamisperusteena

Vuonna 2018 käräjäoikeuksissa annettiin 4 sellaista tuomiota, joissa poliisi oli merkinnyt viharikoskoodin ja joissa tuomiota kovennettiin vihamotiiviin perusteella. Alla on tiivistelmät näistä neljästä tapauksesta.

Vahingonteko ja uskonto; Helsingin käräjäoikeus 19.2.2018 (R 17/7424)

Vastaaja on vahingoittanut kristillisessä kirjakaupassa omaisuutta lyömällä useita kertoja metalliputkella myyntituotteita, huonekaluja sekä muuta myymälässä ollutta omaisuutta rikki. Vastaaja on myös vahingoittanut erään seurakunnan kokoustilaa töhrimällä spray-maalilla seurakunnan kokoustilan oveen ja seinään tekstin "fuck the holy spirit".

Vastaaja on kertonut, että hän ei ole kristittyjen vihaaja. Sen sijaan hän kantaa kaunaa äärimmäisyyksiin menevää kristillisyyttä kohtaan. Vastaajan mielestä kyseinen kirjakauppa levittää vihapuhetta.

Käräjäoikeus katsoo vastaajan kertomuksen osoittavan, että vaikuttimena on ollut uskonto, minkä vuoksi rangaistuksen mittaamisessa on sovellettava koventamisperustetta. Pääsääntöisesti vahingonteosta tuomitaan sakkoa. Koventamisperusteesta johtuen vastaajan syyksi luetut rikokset eivät ole sovitettavissa sakkorangaistuksella, vaan hänet on tuomittava lyhyeen vankeusrangaistukseen.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 25 päivän valvontarangaistukseen. Tuomio on lainvoimainen.

Pahoinpitely ja seksuaalinen suuntautuminen; Helsingin käräjäoikeus 22.10.2018 (R 18/1093)

Vastaaja on yhdessä tuntemattomaksi jääneen henkilön kanssa tehnyt ruumiillista väkivaltaa asianomistaja A:lle ja asianomistaja B:lle. Tekojen vaikuttimena on ollut A:n ja B:n seksuaalinen suuntautuminen. Vastaaja on tunnustanut menetelleensä syytteessä kuvatulla tavalla.

Käräjäoikeus toteaa, että vastaaja on syyllistynyt hänelle tuntemattomien asianomistajien pahoinpitelyyn, jolle ei ole ollut mitään muuta selitystä kuin asianomistajien seksuaalinen suuntautuminen. Kun rikoksen tekeminen on johtunut seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvasta vaikuttimesta, käräjäoikeus hyväksyy syyttäjän vaatimuksen koventamisperusteen soveltamisesta.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 80 päivän ehdottomaan vankeusrangaistukseen. Tuomio on lainvoimainen.

Laiton uhkaus ja etninen tausta; Pohjois-Karjalan käräjäoikeus 22.1.2018 (R 17/1383)

Vastaaja on tullut aggressiivisesti käyttäytyen irakilaisen asianomistajan pizzerian keittiöön, jossa vastaaja oli uhannut veitsellä asianomistajaa, heittänyt esineitä lattialle, haastanut asianomistajaa tappeluun sekä käskenyt häntä ja muita ulkomaalaisia poistumaan maasta. Asianomistaja on yrittänyt ottaa veitsen pois vastaajalta, missä yhteydessä veitsi on osunut asianomistajaa oikeaan käteen, johon on tullut naarmu.

The Project Against Hate is supported by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union

Vastaaja on tunnustanut, että hän oli tehnyt rikoksensa rotuun, ihonväriin, syntyperään, kansalliseen tai etniseen alkuperään perustuvasta vaikuttimesta. Asiassa on sovellettava mainitun säännöksen mukaista koventamisperustetta. Vastaaja on varustautunut tekoonsa veitsellä, jolla hän on huitonut asianomistajaa lähietäisyydellä.

Näistä syistä ja koventamisperustetta soveltaen oikeudenmukainen rangaistus vastaajan teosta on 6 kuukautta vankeutta. Lisäksi vastaaja on tehnyt rikoksensa ehdollisen vankeusrangaistuksen koeajalla. Siksi rangaistus on tuomittava ehdottomana. Tuomio on lainvoimainen.

Laiton uhkaus, vahingonteko ja etninen tausta; Varsinais-Suomen kärjäoikeus 23.4.2018 (R 17/5213)

Vastaaja on uhannut asianomistajaa rikoksella sellaisissa olosuhteissa, että asianomistajalla on ollut perusteltu syy omasta tai toisen puolesta pelätä henkilökohtaisen turvallisuuden tai omaisuuden olevan vakavassa vaarassa. Vastaaja on vahingonteon yhteydessä uhannut asianomistajaa tappamisella sekä tehnyt nk. kurkunleikkauseleen. Laiton uhkaus on kohdistettu asianomistajaan, koska tämä on ulkomaalainen.

Ottaen huomioon, että vahingonteossa on rikottu useita ikkunoita ja lisäksi samassa yhteydessä syyllistytty laittomaan uhkaukseen, on teosta tuomittava vankeusrangaistus. Rikoksen vakavuus, rikoksesta ilmenevä tekijän syyllisyys tai tekijän aikaisempi rikollisuus ei edellytä ehdottomaan vankeuteen tuomitsemista. Ottaen huomioon vastaajan esitutkinnassa ilmoittaman teon motiivin, jota tukee kirjallisena todisteena esitetystä valokuvaliitteestä ilmenevä natsitervehdys, ja jota käytetään asiassa nyt myös rangaistuksen koventamisperusteena, ei ehdollista vankeusrangaistusta ole pidettävä yksinään riittävänä rangaistuksena. Vastaajalle tuomitaan ehdollisen vankeuden ohessa sakkoa.

Kärjäoikeus tuomitsi vastaajan yhteisenä rangaistuksena 60 päivän ehdolliseen vankeusrangaistukseen ja sen ohella 50 päiväsakkoa. Tuomio on lainvoimainen.

The Project Against Hate is supported by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union

Tiivistelmiä – kiihottaminen kansanryhmää vastaan

Vuonna 2018 käräjäoikeuksissa annettiin 31 tuomiota, joissa kiihottaminen kansanryhmää vastaan oli päärikosnimike. Alla on tiivistelmät näistä tapauksista käräjäoikeuksittain. Tiivistelmät perustuvat tuomioihin, ja ovat siksi hiukan erilaisia sisällöltään ja laajuudeltaan. Tiivistelmissä on keskitytty kiihottamisrikoksen kannalta olennaiseen punnintaan. Rangaistuksen mittaamista koskevaa arviointia on pyritty referoimaan silloin kun sitä on tuomiossa ollut.

Kiihottaminen kansanryhmää vastaan ja uskonrauhan rikkominen; Etelä-Savon käräjäoikeus 15.3.2018 (R 17/1317)

Vastaaja on kirjoittanut itse ja asettanut muiden julkaisemia lukuisia viestejä yleisölle avoimena olleelle julkiselle Facebook –tililleen. Viesteissä uhataan, panetellaan ja solvataan muslimeja heidän uskontonsa perusteella. Vastaaja on esitutkinnassa ja kirjallisessa vastauksessaan myöntänyt menetelleensä kerrotulla tavalla.

Korkeimman oikeuden ratkaisu 2012:58 huomioon ottaen tuntuvahko sakkorangaistus on oikeudenmukaisessa suhteessa rikosten vahingollisuuteen, tekojen vaikuttamiin sekä rikoksista ilmenevään vastaajan muuhun syyllisyyteen.

Käräjäoikeus tuomitsi yhteisenä rangaistuksena vastaajan 50 päiväsakkoon kiihottamisesta kansanryhmää vastaan ja uskonrauhan rikkomisesta. Tuomio on lainvoimainen.

Kiihottaminen kansanryhmää vastaan; Etelä-Savon käräjäoikeus 28.3.2018 (R 18/168)

Vastaaja on asettanut yleisön saataville ja pitänyt yleisön saatavilla viestejä, joissa panetellaan ja solvataan irakilaisia ja muslimeja ryhmänä heidän kansallisen alkuperänsä ja uskontonsa perusteella. Vastaaja on kirjoittanut yleisölle avoimena olleelle Facebook –tililleen vahvasti yleistäviä, suvaitsemattomuutta levittäviä viestejä, jotka ovat olleet omiaan aiheuttamaan halveksuntaa irakilaisia ja muslimeja kohtaan ja loukanneet heidän ihmisarvoaan.

Vastaaja on kiistänyt syytteen. Hän on myöntänyt kirjoittaneensa syytteessä mainitut kirjoitukset Facebook-tililleen, joka on ollut julkinen, mutta todennut, ettei ollut itse keksinyt kyseisiä ajatuksia, vaan oli jakanut toisten esittämiä lauseita. Vastaaja on todennut vakaumukseensa perustuen käyttäneensä rajoittamatonta sananvapautta, joka on perustuslaissa turvattu.

Käräjäoikeuden mukaan lähtökohta on, että oikeudet, niin myös ihmisoikeudet ja perusoikeudet joutuvat rajapinnoillaan kollisioon toisten perusoikeuksien kanssa. Yksittäinen perusoikeus ei ole rajoittamaton, vaan sitä rajoittavat muut perusoikeudet. Siten myöskään sananvapautta ei voida tulkita rajoittamattomaksi, vaan sen rajapinta löytyy kohdasta, jossa se ajautuisi liiaksi kollisioon esimerkiksi toisen kansanryhmän uskonnon vapauden kanssa. Rajapintaa kuvastavat kansallisesti esimerkiksi perustuslain ja rikoslain takana olevat lainvalmistelutyöt, laajemmin Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ratkaisut ja kansallisesti myös korkeimman oikeuden sekä alempien oikeuksien ratkaisukäytäntö.

The Project Against Hate is supported by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union

Esimerkiksi maahanmuutto- tai ulkomaalaispolitiikan tai siitä vastuussa olevien ankarakaan arvostelu ei sellaisenaan täytä rikoksen tunnusmerkistöä. Rangaistavaa kuitenkin on kansanryhmien uhkaaminen, solvaaminen ja panettelu. Hallituksen esityksessä juuri tietyn kansanryhmän kuvaamista rikollisiksi ja muihin ryhmiin nähden ala-arvoiseksi on pidetty rangaistussäännöksen täyttävänä tekona.

Vastaajan julkaisemat viestit ovat olleet laajasti yleistäviä, halventavia ja kohdistuneet kokonaiseen kansanryhmään tietyn kansalaisuuden ja uskonnon pohjalta. Kyse ei ole ollut objektiivisesti perustelluista yksittäistapauksia koskevista tai poliittiseen keskusteluun kuuluneista väitteistä, joiden osalta sananvapauden käyttämistä voisi pitää sallittuna. Kyse on sen sijaan ollut perustelemattomasta ja ilmaisutavaltaan kansallisuutta ja uskontoa herjaavasta ja häpäisevästä kirjoittelusta. Niin sanotun vihapuheen kaltaisina viestit eivät nauti sananvapauden suojaa.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 40 päiväsakkoon. Tuomio on lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansaryhmää vastaan; Etelä-Savon käräjäoikeus 23.10.2018 \(R 18/1041\)](#)

Vastaaja on julkisella Facebook-seinällään kommentoinut jakamiaan uutisia sekä jakanut toisten käyttäjien päivityksiä. Vastaaja on esitutkinnassa tunnustanut kirjoittaneensa kirjoitukset ja jakaneensa ne avoimella Facebook-tilillään, jossa hänellä on 380 kaveria.

Kirjoituksissa uhataan, panetellaan ja solvataan muslimeja heidän uskontonsa perusteella ja maahanmuuttajia sekä somaleita heidän kansallisen ja etnisen alkuperänsä perusteella. Vastaaja on viesteissään kuvannut kyseisiin kansanryhmiin kuuluvat ihmiset muihin nähden ala-arvoisina. Kirjoitukset ovat myös sisältäneet kiihottamista väkivaltaan ja siihen rinnastettavaa uhkauksenomaista vihan lietsomista. Kirjoituksissa toistuu vaatimus muslimien viemisestä kuopan reunalle, joka on selvä viittaus ihmisten teloituksiin. Viesteissä väkivaltaa muslimeita kohtaan pidetään hyväksyttävänä ja jopa toivottavana.

Käräjäoikeuden mukaan vastaaja on muun muassa verrannut kyseisiin ryhmiin kuuluvia ihmisiä loisiin ja eläimiin ja kirjoittanut uhkaavaan sävyyn heidän kuolemastaan lietsoen vihaa näitä ryhmiä vastaan. Niin sanotun vihapuheen kaltaisina ilmaisutavaltaan herjaavat ja häpäisevät viestit eivät nauti sananvapauden suojaa. Vastaajan on tullut ymmärtää viestejä julkistaessaan niiden uhkaava, panetteleva ja solvaava sävy ja mieltää varsin todennäköisesti syyllistyvänsä rikokseen.

Käräjäoikeus toteaa, että syyksi luettava rikos on ihmisarvoa loukkaavana luonteeltaan verraten vakava ja useat vastaajan kirjoitukset ovat sisältäneet uhkauksenomaista vihan lietsomista. Ottaen huomioon viestien lukuisuus (37 kpl), niiden erityisen loukkaava ja uhkaava sisältö ja näkyvillä olon pitkä aika sekä viestien julkisuus ja vastaajan Facebook-kavereiden lukumäärä, ei sakkorangaistusta voida pitää riittävänä seurauksena. Vastaaja tuomitaan lyhyeen vankeusrangaistukseen, jonka ehdollisuudelle ei ole estettä.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 30 päivän ehdolliseen vankeusrangaistukseen. Tuomio on lainvoimainen.

The Project Against Hate is supported by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union

KUĆA LJUDSKIH PRAVA ZAGREB
Ćilnica Human Rights House Network

Kiihottaminen kansanryhmää vastaan ja kunnianloukkaus; Helsingin kärjäoikeus 16.5.2018 (R 17/10248)

Vastaaja on halventanut asianomistajaa kirjoittamalla internetissä julkaistavan MV-lehden verkkosivuilla julkaistuun, asianomistajan yrityksen myyntiä koskevaan artikkeliin halventavan lukijakommentin. Vastaaja on pitänyt Helsingin keskustassa järjestetyn Suomi ensin -mielenosoitustapahtuman yhteydessä puheen, joka on julkaistu myös YouTube –verkkosivustolla. Lisäksi vastaaja on kirjoittanut MV-lehden verkkosivuilla julkaistujen artikkelien kommenttikenttiin Facebook-tilinsä kautta yleisön vapaasti luettavissa olevia kommentteja.

Kunnianloukkauksen osalta kärjäoikeuden mukaan vastaaja on kommentoinut MV-lehti-verkkojulkaisun kirjoitusta, jossa on kerrottu asianomistajan yrityksen tanssipaikkana ja vastaanottokeskuksena käytettyjen tilojen myynnistä. Vastaaja on kommentissaan kutsunut asianomistajaa ”matun perseen nuolijaksi”. Vaikka vastaaja onkin arvostellut myös asianomistajan menettelyä elinkeinonharjoittajana, hänen käyttämänsä halventava ja loukkaava ilmaisu on kohdistunut asianomistajan henkilöön. Vaikka internetissä käytävässä keskustelussa tavanomaisesti käytettäisiin kyseessä olevan kaltaisia ilmaisuja, se ei tee hyväksyttäväksi kielenkäyttöä, joka sisältönsä puolesta täyttää kunnianloukkausrikoksen. Vastaajan käyttämä ilmaisu on selvästi ylittänyt sen, mitä voidaan pitää hyväksyttävänä. Vastaaja on syyllistynyt kunnianloukkaukseen.

Vastaaja on myöntänyt pitäneensä puheen Suomi ensin -mielenosoitustapahtumassa, mutta kiistänyt, että siinä olisi ollut kyse kiihottamisesta kansanryhmää vastaan. Puheessa oli kyse suomalaisten poliitikkojen ja maahanmuuttopolitiikan arvostelusta. Kärjäoikeus toteaa, että vastaajan puheen sisältö ei suoraan kohdistu maahanmuuttajiin tai muuhun kansanryhmään. Vaikka mielenosoituksen yhteydessä pidetyssä puheessa arvostellaan kärkkäästi Suomen tilannetta ja maahanmuuttopolitiikkaa, siinä ei kuitenkaan ole kiihottamista kansanryhmää vastaan koskevassa säännöksessä tarkoitettulla tavalla uhattu, paneteltu tai solvattu maahanmuuttajia kansallisen tai etnisen alkuperän perusteella. Syyte on tältä osin hylättävä.

Vastaaja on myöntänyt kirjoittaneensa Facebook-kommentit ja myöntänyt siltä osin syytteen kiihottamisesta kansanryhmää vastaan oikeaksi.

Kärjäoikeus tuomitsi vastaajan yhteisenä rangaistuksena 40 päiväsakkoon. Tuomio ei ole lainvoimainen.

Kiihottaminen kansaryhmää vastaan ja vahingoittamiseen soveltuvan esineen tai aineen hallussapito; Helsingin kärjäoikeus 12.9.2018 (R 18/3726)

Vastaaja on asettanut yleisön saataville tai muutoin yleisön keskuuteen levittänyt viestejä, joissa hän panettelee ja solvaa Afrikasta ja Lähi-Idästä kotoisin olevia islaminuskoisista maahanmuuttajista koostuvia ihmisryhmiä syntyperän, kansallisen tai etnisen alkuperän tai uskonnon perusteella. Kirjoitukset on julkaistu Naisasialiitto Unioni ry:n julkisella Facebook-sivulla. Vastaaja on esitutkinnassa kiistänyt syyllistyneensä rikokseen katsoen, että hänellä on ollut oikeus esittää kyseiset mielipiteensä.

Sananvapauden suojan ulkopuolelle jää ihmisarvoa loukkaavien ja niin sanottua vihapuhetta ilmentävien ilmaisujen levittäminen. Kärjäoikeus katsoo vastaajan kirjoituksessaan islaminuskoisista maahanmuuttajista yleistävästi esittämien panettelevien ja solvaavien lausumien loukkaavan heidän ihmisarvoaan ja lietsovan

The Project Against Hate is supported by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union

vihaa niin, ettei kyse ole enää yhteiskunnallisessa keskustelussa sallitusta provosoinnista tai liioittelusta vaan kyseisen ihmisryhmän tarkoituksellisesta loukkaamisesta. Näin ollen vastaaja on syyllistynyt syytteen mukaiseen kiihottamiseen kansanryhmää vastaan.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan yhteisenä rangaistuksena 40 päiväsakkoa. Tuomio on lainvoimainen.

Kiihottaminen kansanryhmää vastaan ja monia muita rikosnimikkeitä; Helsingin käräjäoikeus 18.10.2018 (R 18/4821)

Tapauksessa oli yhteensä 24 syytekohtaa ja monia rikosnimikkeitä. Tässä tiivistelmässä keskitytään kiihottamista koskeviin syytekohtiin (6 ja 15).

Syytekohtassa 6 vastaaja 1 ja vastaaja 2 ovat pitäneet yleisön saatavilla ja vastaaja 2 lisäksi asettanut yleisön saataville tietoja, mielipiteitä ja viestejä, joissa panetellaan ja solvataan juutalaisia heidän etnisen alkuperänsä ja uskontonsa perusteella ja tummaihoisia ryhmän ihonvärin perusteella. Vastaajat ovat kiistäneet syyllistyneensä kiihottamiseen kansanryhmää vastaan, sillä he eivät voi olla vastuussa yksittäisten ihmisten kirjoituksista.

Käräjäoikeus katsoo jääneen näyttämättä, että vastaajat olisivat julkaisijoina toimituksellisesti ennakolta käsitelleet keskustelupalstalla julkaistua aineistoa. Kyse on ollut jälkivalvonnasta ja muusta ylläpidosta. Käräjäoikeus katsoo, ettei keskustelupalsta ole ollut sellainen kiinteä verkkojulkaisun osa, johon voitaisiin soveltaa sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetun lain vastaavaa toimittajaa koskevia vastuusäännöksiä.

Laissa ei ole säännöksiä siitä, että keskustelufoorumin ylläpitäjä tai moderaattori voisivat suoraan asemansa perusteella joutua rikosoikeudelliseen vastuuseen muiden kirjoituksista. Vastuuta muiden henkilöiden keskustelupalstalle lähettämistä kirjoituksista on siten arvioitava rikoslain yleisten oppien perusteella.

Käräjäoikeus on katsonut, että vastaaja 1 on ollut MV-lehden eräällä nimimerkillä kirjoittanut toimittaja ja ollut myös vastuussa MV-lehden keskustelupalstan ylläpidosta. Vastaajan 1 ylläpitäjänä foorumille luoma juutalaisia käsittelevä osio, hänen kirjoittamansa kommentit ja siellä julkaisemat säännöt sekä eri kirjoittajien tunnistaminen osoittavat, että vastaajan on täytynyt varsin aktiivisesti valvoa viestien sisältöä ja siirtää niitä tarvittaessa oikeisiin paikkoihin. Vastaajan on siten katsottava olleen tietoinen kyseisistä juutalaisviesteistä ja myös niiden lainvastaisesta luonteesta. Koska teonkuvauksessa tarkoitetut viestit ovat olleet nähtävillä keskustelufoorumilla ainakin vielä tammikuussa 2018, vastaajan on katsottava ylläpitäjänä tietoisesti sallineen aineiston pitämisen sivustallaan ainakin puolen vuoden ajan ilman, että hän ryhtynyt toimenpiteisiin sen poistamiseksi, vaikka se olisi ollut hänelle teknisesti mahdollista ja hänellä on ollut siihen yksinomaiset oikeudet.

Käräjäoikeus katsoo, että vastaaja on asettanut yleisön saataville ja lisäksi pitänyt yleisön saatavilla lainvastaista sisältöä. Syytekohtan 6 syyte kiihottamisesta kansanryhmää vastaan on sen vuoksi vastaajan osalta hyväksyttävä.

The Project Against Hate is supported by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union

KUĆA LJUDSKIH PRAVA ZAGREB
Ćlanica Human Rights House Network

Koska vastaaja 2 on ollut päätoimittajana sisällöstä vastannut henkilö, kärjäoikeus katsoo näytetyksi, että myös vastaaja 2 on ollut vastuussa artikkelin pitämisestä yleisön saatavilla. Syytekohtan syyte 6 kiihottamisesta kansanryhmää vastaan on sen vuoksi tältä osin hyväksyttävä.

Syytekohtassa 15 vastaaja on asettanut yleisön saataville ja siten levittänyt yleisön keskuuteen kuvista ja teksteistä muodostuvan viestin, jossa uhataan väkivallalla islaminuskaisia maahanmuuttajia ryhmänä heidän kansallisen alkuperänsä ja uskontonsa perusteella. Vastaaja kiistänyt menetelleensä syytteessä kuvatulla tavalla.

Kärjäoikeus toteaa, että viestiä on pidettävä luonteeltaan rasistisena ja sen on katsottava sisältävän uhkaavaa vihapuhetta, joka on kohdistunut Suomessa ja erityisesti Forssassa asuviin islaminuskaisiin maahanmuuttajiin loukaten heidän ihmisarvoaan. Kärjäoikeus katsoo, että viesti on ollut omiaan herättämään halveksuntaa, suvaitsemattomuutta ja jopa vihaa islaminuskaisia maahanmuuttajia kohtaan. Viesti ei ole ollut hyväksyttävää liioittelua, provosointia eikä sitä voida pitää hyväksyttävänä asiayhteytensä puolesta tai muullakaan perusteella. Viestissä ei ole ollut mitään asiallista toimituksellista sisältöä eikä kyse ole ollut merkityksellisen yhteyskunnallisen asian käsittelemisestä. Artikkelin on siten ymmärrettävissä niin sanotun vihapuheen kaltaiseksi lausumaksi, joka ei nauti sananvapauden suojaa.

Vastaaja 1 tuomittiin törkeästä kunnianloukkauksesta, kahdesta kiihottamisesta kansanryhmää vastaan sekä tekijänoikeusrikkoksesta 3 kuukauden vankeusrangaistukseen. Vastaaja 2 tuomittiin yhteiseen rangaistukseen kolmesta törkeästä kunnianloukkauksesta, kahdesta kiihottamisesta kansanryhmää vastaan, kolmesta tekijänoikeusrikkoksesta, kahdesta salassapitorikkoksesta, neljästä rahankeräysrikkoksesta ja kahdesta rahapelirikoksesta vankeusrangaistukseen (1 vuosi 10 kk). Tuomio ei ole lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansanryhmää vastaan; Helsingin kärjäoikeus 29.11.2018 \(R 18/7429\)](#)

Vastaaja on julkaissut Facebookin Rajat kiinni -sivustolla kirjoituksen, jossa hän on asettanut yleisön saataville ja levittänyt yleisön keskuuteen viestin, jossa hän uhkaa islaminuskoa tunnustavaa ihmisryhmää heidän uskontonsa perusteella. Vastaaja on myöntänyt julkaisseensa kirjoituksen, mutta kiistänyt syyllistyneensä rikokseen. Kirjoituksessa ei ollut uhattu ketään, vaan kysymys oli ainoastaan toteamuksesta.

Kärjäoikeus katsoo, että kirjoitus viittaa selkeästi väkivallan käyttämiseen. Kysymys ei ole asiallisesta kritiikistä, vaan nimenomaan lain esitöissä tarkoitettua, niin sanotun vihapuheen kaltaisesta kirjoituksesta ja rangaistavasta menettelystä, jossa islaminuskoa tunnustavaan ihmisryhmään kohdistuvaa väkivaltaa pidetään hyväksyttävänä. Kärjäoikeus toteaa lisäksi, että kysymys on myös vakavasti otettavasta uhkauksesta ja että ulkopuolinen lukija on voinut kirjoituksen sellaiseksi ymmärtää.

Kärjäoikeus pitää sakkorangaistusta riittävänä seuraamuksena vastaajalle. Kirjoitus on kuitenkin ollut luonteeltaan verraten vakava, koska siinä on viitattu väkivallan käyttämiseen. Kärjäoikeus tuomitsi vastaajan 40 päiväsakkoon. Tuomio on lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansanryhmää vastaan ja uskonrauhan rikkominen; Helsingin kärjäoikeus 11.12.2018, \(R 18/4919\)](#)

The Project Against Hate is supported by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union

Vastaaja on julkaissut Facebook -tilillään kuvia ja kirjoituksia, joissa on esitetty yleistäviä väitteitä muslimeista, somaleista ja pakolaisista. Vastaaja on kiistänyt syytteet. Hän ei ollut kirjoittanut viestejä ja Facebook-tili oli kaapattu. Esitutkinnassa vastaaja on kertonut kirjoittaneensa osan syytteessä mainituista kirjoituksista.

Käräjäoikeus katsoo, ettei vastaaja ole esittänyt käräjäoikeudessa uskottavaa perustetta sille, miksi hän oli näiden viestien osalta kertonut esitutkinnassa toisin kuin käräjäoikeudessa. Vastaajan esitutkinnassa antama kertomus on riittävä osoitus hänen menettelystään. Esitutkinnassa ei ole mitenkään selvitetty sitä vastaajan kertomaa seikkaa, että joku toinen henkilö olisi päässyt kirjoittamaan hänen nimissään viestejä vastaajan Facebook-seinälle. Tällainen on teknisesti mahdollista ja vastaajan tietotekniset taidot ja suojausten vähäisyys huomioon ottaen ei ole täysin epäuskottavaa, että joku muu olisi voinut kirjoittaa viestit. Siksi käräjäoikeus katsoo, että vain kahden vastaajan tunnustaman viestin osalta vastaajan on näytetty kirjoittaneen viestit itse.

Vastaajan teoissa on kysymys kahdesta yksittäisestä kommenttivististä, jotka ovat olleet varsin laajalti muiden luettavissa. Viestien herjaavuus on ollut sitä, että niissä on yleistetty kaikkien muslimien olevan rikollisia tai terroristeja. Vastaaja on poistanut kirjoitukset ennen käräjäoikeuden käsittelyä.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan yhteisenä rangaistuksena 15 päiväsakkoon. Tuomio on lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansanryhmää vastaan; Itä-Uudenmaan käräjäoikeus 27.3.2018 \(R 17/3626/766\)](#)

Vastaaja on asettanut yleisön saataville, levittänyt yleisön keskuuteen ja pitänyt yleisön saatavilla avoimella Facebook -kanavallaan 11 viestiä, joissa hän on solvannut ja panetellut ryhmää rodun, ihonvärin, syntyperän, kansallisen tai etnisen alkuperän, uskonnon tai vakaumuksen perusteella taikka niihin rinnastettavalla muulla perusteella. Päivityksiä on kommentoitu ja niistä on tykätty Facebookissa noin 230 kertaa.

Vastaaja on julkaisuissaan käyttänyt muun muassa termejä roskaporukka, loinen, ihmisjäte, jätekasa, apina, sossupummi ja paska. Vastaaja on julkaisuissaan yleistäen väittänyt maahanmuuttajien ja somalien elävän Suomessa ja tulevan Suomeen sosiaaliturvan takia sekä somalien olevan rikollisia, raiskaajia tai murhaajia.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 25 päiväsakkoon. Tuomio on lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansanryhmää vastaan; Itä-Uudenmaan käräjäoikeus 26.6.2018 \(R 17/3625/766\)](#)

Vastaaja on asettanut yleisön saataville, levittänyt yleisön keskuuteen ja pitänyt yleisön saatavilla avoimella YouTube -kanavallaan kahdeksan musiikkivideota, joissa hän on solvannut, panetellut ja uhannut ryhmää rodun, ihonvärin, syntyperän, kansallisen tai etnisen alkuperän, uskonnon tai vakaumuksen tai seksuaalisen suuntautumisen perusteella taikka niihin rinnastettavalla muulla perusteella. Videoita on katsottu videosta riippuen noin 5.500 - 160.000 kertaa.

The Project Against Hate is supported by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union

Vastaaja on videoissa käyttänyt muun muassa termejä pakolainen, islamisti, matu eli maahantunkeutuja, matutulva, ruma partalapsonen, kaapuneitonen, karvaranne, ähly, siirtolainen, matulauma, elätti, hihhuli, homppeli, nekru ja toppahuuli.

Vastaaja on kiistänyt syyllistyneensä rikokseen. Kyseessä on pelkkiä lauluja, joita ei kenenkään ole pakko kuunnella. Tarkoitus on ollut herättää yhteiskunnallista keskustelua eikä solvata, panetella tai uhata ketään.

Vaikka vastaaja on katsonut sanoitustensa tarkoituksena olleen herättää yhteiskunnallista keskustelua, ei sanoituksista muutamaa viittausta lukuun ottamatta ilmene maahanmuutto- ja/tai ulkomaalaispolitiikan ja/tai näistä vastuussa olevien arvostelua, vaan kritiikki kohdistuu solvaavalla, panettelevalla ja osaksi uhkaavalla tavalla suoraan tiettyihin ryhmiin. Vastaajan sanoituksissa olevan kaltaiset solvaavat ja panettelevat ilmaukset ovat omiaan herättämään suvaitsemattomuutta, halveksuntaa ja jopa vihaa niiden kohteena olevia kansanryhmiä kohtaan. Ne ovat ymmärrettävissä niin sanotun vihapuheen kaltaisiksi ilmauksiksi, jotka eivät nauti sananvapauden suojaa.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 80 päiväsakkoon. Tuomio ei ole lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansanryhmää vastaan; Itä-Uudenmaan käräjäoikeus 14.8.2018 \(R 17/526/766\)](#)

Vastaaja on asettanut yleisön saataville ja siten levittänyt yleisön keskuuteen Facebookissa viestejä, joissa hän on uhannut, solvannut ja panetellut islaminuskoisia sekä ulkomaalaisista henkilöistä koostuvia ihmisryhmiä heidän rodun, syntyperän, kansallisen tai etnisen alkuperän ja uskonnon vuoksi taikka niihin rinnastettavalla muulla perusteella. Viesteihin tai mielipiteisiin on liitetty yhteensä noin 350 Facebookin tykkäystä, kommenttia taikka jakoa.

Kirjoituksissaan vastaaja käyttää yleistäen pakolaisista tai maahanmuuttajista nimitystä elukka, eläin ja aivoton lauma. Lisäksi hän väittää yleistäen maahanmuuttajien tehneen suomalaisiin miehiin ja naisiin kohdistuneita joukkoraiskauksia ja sairaalahoitoon johtaneita pahoinpitelyjä. Kirjoituksissaan vastaaja on suhtautunut myönteisesti syytteessä mainittujen ryhmien edustajiin kohdistettuun väkivaltaan ja pitänyt sitä toivottavana.

Kirjoitukset eivät kohdistu islamin uskon tai sitä kannattavien henkilöiden arvostelun sijasta islamilaiseen yhteiskuntajärjestelmään. Kyse ei ole ollut sallitusta yhteiskunnallisesta tai poliittisesta keskustelusta, vaan kirjoitukset ovat niiden sisällön perusteella tyyppillistä kiihotus- ja vihapuhetta, mikä ei nauti perus- tai ihmisoikeuksien nojalla sananvapauden suojaa.

Vastaaja on kirjoittanut kahdeksan kirjoitusta, joissa käytetyt ilmaisut ovat pääosin solvaavaa nimittelyä. Kirjoituksista vakavimmin solvaava ja herjaava on kirjoitus, jossa maahanmuuttajien väitetään yleistäen syyllistyvän joukkoraiskauksiin ja vakaviin pahoinpitelyihin. Kirjoituksiin sisältyy myös vihan lietsomista.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 50 päiväsakkoon. Tuomio ei ole lainvoimainen.

The Project Against Hate is supported by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union

[Kiihottaminen kansanryhmää vastaan; Itä-Uudenmaan käräjäoikeus 19.9.2018 \(R 18/269/763\)](#)

Vastaaja on julkaissut Facebookissa viestejä, jotka ovat olleet vahvasti yleistäviä, ja muslimeja ja ulkomaalaisia solvaavia sekä panettelevia. Vastaaja on myöntänyt kirjoittaneensa julkiselle Facebook-tililleen kuusi iskulausetta, jotka olivat olleet vastaajan poliittisen ideologian mukaisia ja hänen näkemyksensä mukaan sananvapauden alaan kuuluneita ajatuksia.

Vastaajan julkaisemat viestit ovat olleet laajasti yleistäviä, halventavia ja kohdistuneet kokonaiseen kansanryhmään tietyn uskonnon pohjalta. Kyse ei ole ollut objektiivisesti perustelluista yksittäistapauksia koskevista tai poliittiseen keskusteluun kuuluneista väitteistä, joiden osalta sananvapauden käyttämistä voisi pitää sallittuna. Kyse on sen sijaan ollut perustelemattomasta ja ilmaisutavaltaan uskontoa herjaavasta ja häpäisevästä kirjoittelusta. Niin sanotun vihapuheen kaltaisina viestit eivät nauti sananvapauden suojaa.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 40 päiväsakkoon. Tuomio on lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansaryhmää vastaan; Itä-Uudenmaan käräjäoikeus 19.9.2018 \(R 18/271/763\)](#)

Vastaaja on asettanut yleisön saataville ja siten levittänyt yleisön keskuuteen julkaisemiaan Facebook – viestejä. Vastaaja on mm. julkaissut internetistä lataamansa kuvan, jossa joukko tummaihoisia ihmisiä on rinnastettu joukkoon apinoita hyppimässä auton päällä.

Vastaaja on myöntänyt syytteen teonkuvauksen. Vastaajan julkaisemat viestit ovat olleet laajasti yleistäviä, halventavia ja kohdistuneet kokonaiseen kansanryhmään tietyn uskonnon, etnisen taustan tai ihonvärin pohjalta. Kyse ei ole ollut objektiivisesti perustelluista yksittäistapauksia koskevista tai poliittiseen keskusteluun kuuluneista väitteistä, joiden osalta sananvapauden käyttämistä voisi pitää sallittuna. Niin sanotun vihapuheen kaltaisina viestit eivät nauti sananvapauden suojaa.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 40 päiväsakkoon. Tuomio on lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansanryhmää vastaan; Kanta-Hämeen käräjäoikeus 3.5.2018 \(R 18/416\)](#)

Vastaaja oli Facebook-sivustollaan julkaissut useita kirjoituksia, jotka ovat käräjäoikeuden mukaan sisältäneet muslimeja ja turvapaikanhakijoita uhkaavia, solvaavia ja panettelevia lausumia. Ne ovat kohdistuneet yleisesti kaikkiin muslimeihin ja turvapaikanhakijoihin ja niissä on yleistäen väitetty heidän olevan muita ihmisiä alempiarvoisia ja rikollisia. Niissä on myös kehoitettu väkivaltaan kyseisiä ihmisryhmiä kohtaan. Lausumat ovat olleet ihmisarvoa loukkaavia ja omiaan herättämään halveksuntaa ja vihaa muslimeja ja turvapaikanhakijoita kohtaan.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 35 päiväsakkoon. Tuomio ei ole lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansanryhmää vastaan; Kanta-Hämeen käräjäoikeus 4.7.2018 \(R 18/580\)](#)

The Project Against Hate is supported by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union

Vastaaja on asettanut yleisön saataville ja siten levittänyt yleisön keskuuteen Twitter-tilillään viestejä, joissa on uhattu ja solvattu ihmisryhmää rodun ja ihonvärin perusteella sekä maahanmuuttajia. Lausumat ovat kohdistuneet yleisesti kaikkiin ihonvärittään mustaan ihmisryhmään ja turvapaikanhakijoihin ja niissä on väitetty heidän olevan muita ihmisiä alempiarvoisia. Niissä on myös kehoitettu väkivaltaan kyseisiä ihmisryhmiä kohtaan.

Vastaaja on myöntänyt syytteen mukaisen menettelyn oikeaksi. Vastaaja oli kuitenkin tarkoittanut kirjoituksensa vain kavereiden keskeiseksi vitsiksi. Tilin seuraajina ei ollut ollut muita kuin vastaajan ystäviä, joskaan vastaaja ei ollut tehnyt mitään toimia estääkseen muita henkilöitä näkemästä kirjoituksia.

Käräjäoikeuden mukaan kirjoitukset saavat vastaanottajassa käsityksen, että siinä pidetään hyväksyttävänä tummaihoisiin ihmisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja tappamista eikä tällaisten lausumien levittäminen yleisön keskuuteen kuulu sananvapauden suojan piiriin.

Rangaistuksen mittaamisessa on otettu huomioon, että rikos on osin tehty vastaajan ollessa alle 18-vuotias. Käräjäoikeus on edelleen rangaistuksen mittaamisessa ottanut huomioon kirjoitusten erittäin vakavan sisällön sekä teon keston. Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 6 päiväsakkoon. Tuomio on lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansanryhmää vastaan; Keski-Suomen käräjäoikeus 3.4.2018 \(R 18/200\)](#)

Vastaaja on julkaissut julkisella Facebook-seinällään kirjoituksia ja kuvia sekä kommentoinut muiden henkilöiden Facebook-seinillä olleita kirjoituksia ja kuvia yhteensä ainakin 25 eri kertaa. Kirjoituksissa on mm. uhattu tummaihoisia henkilöitä väkivallalla ja verrattu tummaihoisia henkilöitä loisiin.

Vastaaja on kirjoituksissa uhannut, panetellut ja solvannut tummaihoisia ihmisiä ja muslimeja, ja kuvannut kyseisiin ryhmiin kuuluvat ihmiset rikollisina ja muihin ihmisiin nähden ala-arvoisina loukaten näin heidän ihmisarvoaan. Kirjoituksissa on ollut kyse myös kiihottamista väkivaltaan näitä ryhmiä vastaan.

Nyt kyseessä olevasta teosta tekee normaalia vakavamman se, että kyse on ollut 25 kirjoituksesta, kirjoitukset ovat olleet erityisen loukkaavia ja uhkaavia ja vastaajalla on ollut yli 1.400 kaveria Facebookissa. Näiden seikkojen vuoksi vastaaja tuomitaan lyhyeen vankeusrangaistukseen, jonka ehdollisuudelle ei ole estettä. Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 30 päivän ehdolliseen vankeusrangaistukseen. Tuomio on lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansanryhmää vastaan; Keski-Suomen käräjäoikeus 19.6.2018 \(R 18/999\)](#)

Vastaaja on Facebookin julkisella sivustollaan panetellut maahanmuuttajia, muslimeja, lestadiolaisia, tummaihoisia, irakilaisia ja afrikkalaista alkuperää olevia ihmisiä, kuvannut tiettyihin kansanryhmiin kuuluvia ihmisiä rikollisiksi ja verrannut heitä eläimiin. Vastaajan kirjoitukset ovat sisältäneet myös kiihottamista väkivaltaan.

Käräjäoikeuden mukaan kirjoituksissa esitetyt maahanmuuttajia, muslimeja, lestadiolaisia, tummaihoisia, irakilaisia ja afrikkalaista alkuperää olevia ihmisiä panettelevat lausumat eivät ole hyväksyttävää liioittelua tai provosointia. Lausumien levittäminen yleisön keskuuteen ei kuulu sananvapauden suojan piiriin eikä ole

The Project Against Hate is supported by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union

sallittavaa. Lausumat ovat halventavia ja ihmisarvoa loukkaavia, koska niissä on esitetty ryhmään kuuluvat ihmiset muita ihmisiä alempiarvoisina. Vastaaja on kuvannut mainittuihin kansanryhmiin kuuluvia ihmisiä rikollisiksi ja verrannut heitä eläimiin. Vastaajan kirjoitukset ovat sisältäneet myös kiihottamista väkivaltaan ja siihen rinnastettavaa uhkauksenomaista vihan lietsomista. Niillä on halvennettu kokonaisia kansanryhmiä, koska ne ovat kohdistaneet yleisesti kaikkiin ihmisiin, jotka kuuluvat kyseessä olevaan ryhmään. Lausumat ovat olleet omiaan herättämään halveksuntaa ja jopa vihaa mainittuja kansanryhmiä kohtaan.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 50 päiväsakkoon. Tuomio on lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansanryhmää vastaan; Kymenlaakson käräjäoikeus 11.5.2018 \(R 18/525\)](#)

Vastaaja on asettanut yleisön saataville mielipiteen, jossa panetellaan ja solvataan islaminuskoa tunnustavaa ihmisryhmää heidän uskontonsa perusteella. Vastaaja on kommentoinut toisen henkilön Facebook – kirjoitusta tekstillä, jossa todettiin kaikkien terroristien olevan muslimeja ja kaikkien muslimien terroristeja.

Vastaajan esittämä mielipide on solvaavaa ja panettelevaa vihapuhetta, joka kohdistuu yleisesti kaikkiin muslimeihin ja on omiaan herättämään halveksuntaa ja jopa uskonnolliseen suvaitsemattomuuteen perustuvaa vihaa islaminuskoista ihmisryhmää kohtaan.

Käräjäoikeus tuomitsi 20 päiväsakkoa. Tuomio on lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansanryhmää vastaan; Lapin käräjäoikeus 5.4.2018 \(R 17/1250\)](#)

Vastaaja on kirjoittanut julkiselle Facebook -sivustolleen päivitykset, joissa mm. sanotaan, että kaikki ”islamilaisten” pitäisi tappaa. Vastaaja on myöntänyt menetelleensä syytteen teonkuvauksessa väitetyin tavoin, mutta hän on kiistänyt menettelynsä täyttävän minkään rikoksen tunnusmerkistöä. Kysymys on ollut hänen mielipiteestään.

Käräjäoikeuden mukaan päivityksissä on uhattu, paneteltu ja solvattu muslimeja heidän uskontonsa perusteella.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajalle 40 päiväsakkoa. Tuomio on lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansanryhmää vastaan; Lapin käräjäoikeus 12.12.2018 \(R 18/558/771\)](#)

Vastaaja on julkisella Facebook-sivullaan julkaissut päivityksen, jossa hän on mm. pitänyt maahanmuuttajiin kohdistuvaa väkivaltaa toivottavana.

Vastaaja on tunnustanut kirjoittaneensa tekstin, mutta se ei ole kohdistunut mihinkään etniseen ryhmään eikä hänen tarkoituksenaan ole ollut yllyttää ketään väkivaltaan maahanmuuttajia kohtaan. Hän on viestissään puhunut maahantunkeutujista, joilla hän on tarkoittanut ilman asianmukaisia asiakirjoja ja lupia lain vastaisesti maahan tulleita henkilöitä. Hänen tarkoituksenaan ei myöskään ollut tehdä viestistä julkista,

The Project Against Hate is supported by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union

vaan saattaa se vain kavereidensa luettavaksi. Hänen tietotekniset taitonsa ovat huonot, minkä vuoksi viesti oli erehdyksessä päätenyt julkisesti luettavaksi.

Käräjäoikeus katsoo vastaajan kirjoituksen sisältö huomioon ottaen näytetyksi, että kirjoituksessa on ollut kyse rangaistavasta vihapuheesta. Pelkästään kysymyksessä olevan kirjoituksen lukemalla voidaan todeta, että hän on kirjoituksessaan kannustanut muita vakavaan, henkeen kohdistuvaan väkivaltaan laittomina maahantunkeutujina pitämiään turvapaikanhakijoita kohtaan, joista yleiskielessä puhutaan maahanmuuttajina.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 20 päiväsakkoon. Tuomio ei ole lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansanryhmää vastaan; Oulun käräjäoikeus 20.9.2018 \(R 17/424\)](#)

Vastaaja on asettanut blogisivustolleen yleisesti luettavaksi toisen henkilön kirjoittaman kirjoituksen. "20 muslimipakolaisen lauma rikastutti lapsia kylpylässä" –otsikoidussa kirjoituksessa mm. on yleistävästi esitetty, että Afrikasta ja Lähi-Idästä kotoisin olevat islaminuskoiset ihmisryhmät ovat sivistymättömiä elukoita, jotka rötöstelevät ja lisäksi loisivat verovaroilla, ja että heidät pitäisi välittömästi lähettää takaisin kotimaahansa tai jopa tappaa heidät. Lisäksi kirjoituksessa todetaan, että islam on pedofiiliuskonto, joka hyväksyy lasten raiskaamiset.

Satakunnan käräjäoikeus on tuominnut kyseisen kirjoituksen laatijan kiihottamisesta kansanryhmää vastaan sakkorangaistukseen. Vaasan hovioikeus ei ole myöntänyt jatkolupaa asiassa, joten tuomio on lainvoimainen. Lainvoimaisella tuomiolla on siten todettu, että kyseisen kirjoituksen yleisön keskuuteen levittäminen on kiihottamista kansanryhmää vastaan. Vastaaja on ollut tietoinen tuomiosta linkit tehdessään. Vastaaja on siten menettelyllään asettanut yleisön saataville, levittänyt yleisön keskuuteen sekä pitänyt yleisön saatavilla syytteessä tarkoitetun kirjoituksen, jonka sisällön on lainvoimaisesti todettu olevan kiihottamista kansanryhmää vastaan.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 50 päiväsakkoon. Tuomio ei ole lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansanryhmää vastaan; Oulun käräjäoikeus 19.9.2018 \(R 18/404\)](#)

Vastaaja on kirjoittanut Facebook-sivustollaan viestejä, joissa uhataan, panetellaan ja solvataan mm. muslimeja ja juutalaisia. Viesteissä mm. todetaan, että kaikki juutalaiset ja muslimit ovat sikoja ja yleistetään kaikki muslimit sosiaaliturvan väärinkäyttäjiksi.

Käräjäoikeus katsoo, että kiihottamisrikos on tiettyyn kansanryhmään kuuluvien ihmisten ihmisarvoa loukkaavana niin vakava, että seuraamuksena teosta tulisi tuomittavaksi syyttäjän ensisijaisesti vaatima vankeusrangaistus. Käräjäoikeus katsoo, että vastaaja on kuitenkin uskottavalla tavalla kertonut hakeutuneensa hoitoon ongelmansa (riippuvuus sosiaalisesta mediasta) vuoksi. Hoitoon hakeutumista on pidettävä pyrkimyksenä poistaa rikoksen vaikutuksia, mikä on rangaistuksen lieventämisperuste. Käräjäoikeus katsoo, että tämä lieventämisperuste saa aikaan sen, että oikeasuhteisena rangaistuksena vastaajan teosta on pidettävä tuntuvaa sakkorangaistusta.

The Project Against Hate is supported by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 80 päiväsakkoon. Tuomio on lainvoimainen.

Kiihottaminen kansanryhmää vastaan ja väkivaltakuvauksen levitys; Oulun käräjäoikeus 9.10.2018 (R 17/1943)

Vastaaja on linkittänyt Facebook-sivustolleen kahdeksan kappaletta raakaa väkivaltaa ja kolme kappaletta väkivaltaa sisältävää videota sekä erilaisia kuvia. Videotallenteilla esitetään väkivaltaa, jota yksittäiset shiiamuslimeiksi oletetut henkilöt ovat tehneet oletetuille sunnimuslimeille. Facebook-seinälleen vastaaja on kirjoittanut arabian kielellä shiiamuslimeja uhkaavia, panettelevia ja solvaavia kirjoituksia, joissa lietsotaan vastakkainasettelua Suomessa olevien shiia- ja sunniryhmien välille.

Käräjäoikeus katsoo, että raakaa väkivaltaa sisältävien tallenteiden ja tiedostojen pitäminen yleisesti saatavilla on omiaan aiheuttamaan levottomuutta, pelkoa ja vihaa yhteiskunnassa ja sellaisenaan rinnastuu vaikutuksiltaan vihapuheeseen. Vastaajan olisi tullut mieltää, että materiaalin linkittäminen sellaisenaan on ollut omiaan aiheuttamaan vihaa ja halveksuntaa toista ryhmää vastaan aineiston lukumäärä, raajan väkivaltainen ja väkivaltainen sisältö ja lähtökohta-asetelma, jossa yksi ryhmittymä tekee väkivaltaisista tekoja toiselle ryhmittymälle, huomioiden. Vastaajan Facebook-sivuilleen linkittämät tallenteet ja tiedostot yhdessä kommenttien kanssa tukevat aineiston kautta välittyvää asetelmaa, jossa shiit tai shiiamiliisit tekevät sunneja kohtaan rikoksia ihmisyyttä vastaan.

Todistajien kertomuksista käy ilmi, että vastaanottokeskuksessa on tapahtuma-ajankohtana ilmennyt eri ryhmien välistä vastakkainasettelua, mistä myös vastaajan on täytynyt olla tietoinen vastaanottokeskuksessa asuessaan. Todistajankertomuksista käy myös ilmi, että vastaajan viestit ovat tavoittaneet muita vastaanottokeskuksessa oleskelevia henkilöitä. Käräjäoikeus katsoo, että vastaaja on pitänyt varsin todennäköisenä ja siten ymmärtänyt, että julkaistu materiaali on sisällöltään ja lähtökohta-asetelmaltaan on ollut solvaava sekä että kirjoitus on ollut omiaan aiheuttamaan halveksuntaa, suvaitsemattomuutta ja jopa vihaa konfliktin toista osapuolta kohtaan.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan yhteiseen rangaistukseen (50 päiväsakkoa). Tuomio ei ole lainvoimainen.

Kiihottaminen kansanryhmää vastaan; Pohjois-Karjalan käräjäoikeus 28.8.2018 (R 18/558)

Vastaaja on asettanut yleisön saataville ja siten levittänyt viestejä, joissa hän uhkaa, panettelee ja solvaa muslimeja, tummaihoisia ja turvapaikanhakijoita ryhmänä ihonvärin, syntyperän, etnisen alkuperän tai uskonnon perusteella. Vastaaja on julkaissut kirjoituksiaan ja jakanut muiden julkaisemia kirjoituksia yleisölle Facebook-tilillään. Vastaaja on kiistänyt syyllistyneensä rangaistavaan tekoon, koska hän on käyttänyt vain sananvapauttaan. Sananvapautteen kuuluu vastaajan mielestä myös oikeus olla kriittinen.

Käräjäoikeus katsoo, että vastaajan julkaisemat kirjoitukset ja niissä esitetyt mielipiteet tummaihoisista ihmisistä, muslimeista ja turvapaikanhakijoista ovat luonteeltaan rasistisia. Niissä on kysymys solvaavasta, panettelevasta ja uhkaavasta vihapuheesta, joka kohdistuu yleisesti kyseisiin ihmisryhmiin loukaten heidän ihmisarvoaan. Ne ovat omiaan herättämään halveksuntaa, suvaitsemattomuutta ja jopa vihaa edellä

The Project Against Hate is supported by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union

mainittuja ihmisryhmiä kohtaan. Ne ovat ymmärrettävissä vihapuheen kaltaisiksi lausumiksi, jotka eivät nauti sananvapauden suojaa.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 40 päiväsakkoon. Tuomio ei ole lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansanryhmää vastaan; Pohjois-Savon käräjäoikeus 23.1.2018 \(R 17/2063\)](#)

Vastaaja on asettanut sekä pitänyt yleisön saatavilla Facebookissa viestejä, joissa uhataan, panetellaan ja solvataan Suomeen tulleita turvapaikanhakijoita ja maahanmuuttajia sekä muslimeja uskontonsa ja somaleita kansallisen tai etnisen alkuperän perusteella.

Vastaajan syyksi on luettu lukuisten uhkaavien, panettelevien ja solvaavien viestien asettaminen yleisön saataville. Menettely on jatkunut yli kahden kuukauden ajan. Osasta viestejä on voinut saada käsityksen siitä, että maahanmuuttajiin tulisi kohdistaa väkivaltaa.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 40 päiväsakkoon. Tuomio on lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansanryhmää vastaan ja uskonrauhan rikkominen; Pohjois-Savon käräjäoikeus 18.5.2018, \(R 18/509\)](#)

Vastaaja on julkisella Facebook-sivullaan asettanut yleisön saataville ja siten levittänyt yleisön keskuuteen viestejä, joissa panetellaan ja solvataan muslimeja, somaleja sekä kiinalaisia ryhmänä uskonnon, vakaumuksen tai etnisen alkuperän perusteella.

Viestit ovat olleet vahvasti yleistäviä ja ne ovat levittäneet suvaitsemattomuutta. Kirjoitusten sisällön perusteella ne ovat kohdistuneet syytteessä mainittuihin kansanryhmiin laajana kokonaisuutena ja ovat omiaan aiheuttamaan halveksuntaa heitä kohtaan sekä loukanneet heidän ihmisarvoaan. Viestit eivät ole liittyneet asialliseen yhteiskunnalliseen tai poliittiseen keskusteluun. Viestejä ei ole esitetty hyväksyttävässä tieteelliseen tai taiteelliseen keskusteluun liittyvässä asiayhteydessä. Viestejä ei voida puolustaa tai hyväksyä sananvapauden näkökulmasta. Kysymyksessä ei ole ollut hyväksyttävä sananvapauden käyttäminen.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 80 päiväsakkoon. Tuomio on lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansanryhmää vastaan; Pohjois-Savon käräjäoikeus 27.11.2018 \(R 18/1651\)](#)

Vastaaja on julkaissut Facebookin julkisella Rajat kiinni sivustolla kirjoituksen, jossa pidetään väkivaltaa muslimeja kohtaan hyväksyttävänä ja kannatettavana. Asiayhteydestä on pääteltävissä, että vastaajan viestissä on ollut kysymys aseellisesta varustautumisesta muslimeita vastaan. Vastaajan kirjoituksessa pidetään väkivaltaa muslimeja kohtaan hyväksyttävänä ja kannatettavana ja se on siten luonteeltaan väkivaltaan yllyttävää ja lisäksi solvaavaa vihapuhetta, joka ei kuulu sananvapauden suojan piiriin.

The Project Against Hate is supported by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union

Vastaaja on myöntänyt kirjoittaneensa tekstin, mutta kiistänyt syyllistyneensä rikokseen ja jatkaa, että vastaavaa kirjoittelua on paljon ja nykyään siihen puututaan liian herkästi.

Viestin sisältö on ollut uhkaava ja sillä on uhattu muslimeita kansanryhmänä. Käräjäoikeus toteaa, että vastaajan kirjoittama viesti ei ole liittynyt asialliseen yhteiskunnalliseen tai poliittiseen keskusteluun. Viestiä ei ole esitetty hyväksyttävässä tieteelliseen tai taiteelliseen keskusteluun liittyvässä asiayhteydessä. Viestiä ei voida puolustaa tai hyväksyä sananvapauden näkökulmasta. Kysymyksessä ei ole ollut hyväksyttävä sananvapauden käyttäminen. Vihapuheen kaltaiset lausumat eivät nauti sananvapauden suojaa.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 40 päiväsakkoon ja on sakkorangaistusta mitatessaan ottanut huomioon, että vastaaja on kirjoittanut ainoastaan yhden viestin. Tuomio on lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansanryhmää vastaan; Päijät-Hämeen käräjäoikeus 22.3.2018 \(R 18/383\)](#)

Vastaaja on Facebookissa asettanut yleisön saataville ja siten levittänyt viestejä, joissa solvataan ja uhataan pakolaisista koostuvaa kansanryhmää mm. käyttämällä heistä termejä ”luteet” ja ”loiset”.

Vastaajan ilmeisenä pyrkimyksenä on ollut saada aikaan myös muissa ihmisissä samanlaista halveksuntaa ryhmää vastaan. Ainakin kaksi viestiä on ollut myös kansanryhmää uhkaavia, koska niissä yllytetään tai ainakin suhtaudutaan hyväksyvästi väkivallan käyttöön ryhmään kuuluvia vastaan.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 50 päiväsakkoon. Tuomio on lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansanryhmää vastaan; Päijät-Hämeen käräjäoikeus 16.10.2018 \(R 18/1200\)](#)

Vastaaja on kirjoittanut MV-nimisen lehden Facebook-keskusteluryhmään kirjoituksen, joka on ollut useamman tuhannen henkilön luettavana. Kirjoituksessa on mm. etsitty halukkaita rakentamaan ”matuille” joukkohirttäytymispaikkaa. Vastaaja on kiistänyt syyllistyneensä rikokseen. Kirjoitus on liittynyt kannanottona Helsingin torilla julkisella paikalla edellisenä päivänä epäonnistuneeseen itsemurhayritykseen.

Syyksilukeminen perustuu kirjoituksen objektiiviseen tulkintaan, joka osoittaa yksiselitteisesti, että kirjoitus on ollut uhkaava, ihmisarvoa loukkaava, väkivaltaa hyväksyvä sekä ollut omiaan levittämään suvaitsemattomuutta maahanmuuttajia kohtaan. Kirjoitus on ollut luonteeltaan väkivaltaan yllyttävää vihapuhetta, eikä se siten voi kuulua sananvapauden suojan piiriin.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 40 päiväsakkoon. Tuomio on lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansanryhmää vastaan; Varsinais-Suomen käräjäoikeus 3.10.2018 \(R 18/3819\)](#)

Vastaaja on asettanut yleisön saataville ja siten levittänyt yleisön keskuuteen viestejä, joissa on uhkailtu, paneteltu ja solvattu lestadiolaisia ryhmänä heidän uskontonsa perusteella. Vastaaja on kommentoinut Ilta-

The Project Against Hate is supported by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union

KUĆA LJUDSKIH PRAVA ZAGREB
Croatian Human Rights House Network

Sanomien ja Iltalehden Facebook-sivustoilla olleita uutisia niiden kommenttiosioissa omalla Facebook-profiilillaan.

Vastaajan teon kohteena on ollut uskonnollisen herätysliikkeen jäsenet ryhmänä. Vastaajan kirjoitukset ovat kohdistuneet kaikkiin liikkeen jäseniin. Lausumat ovat olleet loukkaavia ja uhkaavia eivätkä ne ole olleet sananvapautteen kuuluvan liioittelun tai provosoinnin rajoissa hyväksyttäviä. Lausumien levittäminen yleisön keskuuteen ei siten ole ollut sallittua.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 40 päiväsakkoon. Tuomio on lainvoimainen.

[Kiihottaminen kansanryhmää vastaan; Varsinais-Suomen käräjäoikeus 19.10.2018 \(R 18/3820\)](#)

Vastaaja on asettanut yleisön saataville ja siten levittänyt Twitterissä viestejä, joissa on paneteltu lestadiolaisia ryhmänä heidän uskontonsa perusteella. Vastaajan kirjoituksissa on mm. viitattu Suviseuroihin inestifestareina. Vastaajalla on ollut Twitterissä tuhansia seuraajia.

Vastaajan käyttämällä sanoilla ”inesti” ja ”pervo” on voimakas kielteinen arvolataus. Jo sanamuoto on omiaan halventamaan kirjoituksen kohteen arvoa. Käräjäoikeus katsoo, että tekstit eivät ole tulkittavissa sananvapautteen kuuluviksi uutisoinnista kommentoimiseksi, vaikka lestadiolaisliikkeeseen liittyen on uutisoitu epäilyistä lasten hyväksikäytöistä. Kirjoitukset yleistävät kaikki liikkeen jäsenet lasten hyväksikäyttäjiksi. Vastaaja on saattanut osaksi esittää väittämäänsä ja sananvapautteen kuuluvaa kritiikkiä, mutta kritisointi ei ole oikeuttanut panettelemaan ja solvaamaan lestadiolaisia näiden uskonnon perusteella.

Rangaistusta harkittaessa on huomioitu, että kirjoitus ei ole sisältänyt kiihottamista väkivaltaan tai siihen rinnastettavaa uhkauksenomaista vihan lietsomista. Lisäksi on huomioitu, että kun vastaaja oli julkaissut kirjoituksen internetissä ja siten periaatteessa rajattoman lukijakunnan saataville, kirjoittelulla lienee kuitenkin todellisuudessa ollut vain rajallinen määrä lukijoita.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajan 30 päiväsakkoon. Tuomio on lainvoimainen.

The Project Against Hate is supported by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union

OIKEUSMINISTERIÖ